

PM 2011:72 RI (Dnr 209-1418/2010)

Bra initiativ från Göteborg - när ska Stockholms stad agera? Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V) om ”Bra initiativ från Göteborg - när ska Stockholms stad agera?” anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) föreslår i en skrivelse den 2 juni 2010 att kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att inrätta en mottagarfunktion dit anställda och andra ska kunna vända sig för att larma om misstänkt fusk eller bedrägerier i stadens verksamheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att syftet med att inrätta en mottagarfunktion vid misstanke om fusk och bedrägerier är gott, men att staden via sina kontrollsystem och revisorer redan tillhandahåller en funktion liknande den som Ann-Margarethe Livh efterfrågar.

Mina synpunkter

Precis som stadsledningskontoret påpekar så är syftet med en mottagarfunktion vid misstanke om fusk och bedrägerier gott. Stockholms stad ska göra vad den kan för att förhindra att liknande saker händer inom dess olika nämnder och förvaltningar. Det viktigaste är emellertid inte att inrätta ytterligare en funktion inom stadens verksamhet utan att använda dem som redan står till buds.

Staden har olika kontrollsystem och rutiner för att upptäcka fusk och bedrägerier. Nämndernas årliga risk- och väsentlighetsanalys är en av dem. Stadens oberoende revisorer är en annan. Till de sistnämnda kan alla medarbetare, anonymt om de så vill, anmäla misstankar om fusk och bedrägerier utan att riskera att röja anonymiteten.

Utöver kontrollsystemen som nämnts ovan handlar den här frågan om att synliggöra behovet av rakryggande medarbetare som vågar stå upp när saker och ting inte går rätt till. Alla ska veta att de har möjlighet att påtala brister och felaktigheter på sina arbetsplatser.

Principen om meddelarfrihet, tillsammans med stadens befintliga kontrollsystem, leder redan i dag till att vi aktivt arbetar mot fusk och bedrägerier inom stadens verksamheter. Det finns dock inget arbete som inte kan bli bättre. Vi arbetar därför kontinuerligt med att förbättra kontrollsystemen på alla nivåer.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V) om ”Bra initiativ från Göteborg - när ska Stockholms stad agera?” anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 14 april 2011

STEN NORDIN

Bilaga

Bra initiativ från Göteborg - när ska Stockholms stad agera? Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V).

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Roger Mogert* (S) enligt följande.

Det är viktigt att alla som arbetar i staden och på stadens uppdrag, har möjlighet att påtala brister och felaktigheter på sina arbetsplatser. Det bör gälla oavsett om man är anställd av staden eller är anställd av en entreprenör på stadens uppdrag. Vi menar att meddelarfriheten ska gälla alla. Missförhållanden i exempelvis hemtjänsten ska inte kunna vara företagshemligheter.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. Kommunstyrelsen beslutar delvis enligt föredragande borgarrådets förslag.
2. Stadens anställda informeras om att de anonymt kan anmäla misstankar om fusk och bedrägerier till stadens revisorer.

Det är bra att Sten Nordin nu tydligt talar om att synliggöra behovet av rakryggade medarbetare som slår larm när det inte står rätt till i organisationen. Precis den inställningen har vänsterpartiet och vi har därför på olika sätt de senaste åren lyft fram behovet av att stadens högsta ledning tydligt välkomnar att anställda vågar stå upp mot missförhållanden.

I en tidigare skrivelse föreslog vänsterpartiet en rad åtgärder för att främja meddelarfriheten och meddelarskyddet, bland annat utbildning, etisk debatt och en offentlig hearing. Tyvärr fick vi då inget gehör hos den borgerliga majoriteten.

I svaret på den aktuella skrivelsen om behovet av en liknande mottagarfunktion som i Göteborgs stad framgår att stadens oberoende revisorer anses motsvara en sådan funktion. Dessutom hänvisas till stadens olika kontrollsystem för att upptäcka fusk och bedrägerier.

Jag delar finansborgarrådets uppfattning att det inte finns något arbete som inte kan bli bättre inom detta område. Därför behöver information gå ut till anställda om revisorernas

funktion som mottagare av misstankar om fusk och bedrägerier utan risk för att röja anonymiteten. Inga tvivel ska råda om hur anställda ska agera om de till exempel misstänker att en överordnad chef inte följer lagar och regler.

Dessutom vill jag erinra om att stadsrevisionen i sin granskning av förtroendekänsliga poster har funnit att nämnderna i alla delar inte har en tillräcklig styrning och kontroll.

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Wanngård, Olle Burell och Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh (V) föreslår i en skrivelse den 2 juni 2010 att kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att inrätta en mottagarfunktion dit anställda och andra ska kunna vända sig för att larma om misstänkt fusk eller bedrägerier i stadens verksamheter.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att syftet med att inrätta en mottagarfunktion vid misstanke om fusk och bedrägerier är gott.

Till skillnad mot anställda inom enskild och privat sektor har offentligt anställda meddelarfrihet som innebär frihet från straffansvar om uppgiftslämnandet strider mot sekretessbestämmelser. Detta är en avsevärd skillnad mot enskild och privat sektor, varför behovet av en sådan mottagarfunktion är betydligt mindre inom offentlig sektor.

Staden har olika kontrollsystem och rutiner för att upptäcka fusk och bedrägerier. Bland annat ska nämnderna årligen göra en risk- och väsentlighetsanalys för alla interna processer. Denna utmynnar i en internkontrollplan. Detta system avser motverka och eliminerar fusk och bedrägerier i stadens verksamheter. Stadsledningskontoret anser att det systemet är väl uppbyggt och fungerande och där verktyget ILS-webb underlättar arbetet.

Stockholm stads revisorer är oberoende. Det innebär att revisorerna ska vara opartiska, objektiva och självständiga. Till stadsrevisionen kan alla anonymt anmäla misstanke om fusk, bedrägerier eller liknande. Medarbetare kan gå till revisorerna med information som denne inte vill lämna till överordnad chef.

Stadsledningskontoret konstaterar att det således redan finns en sådan funktion som efterfrågas.

Stadsledningskontoret noterar också att det i närtid kunnat konstateras att kontrollen inom staden fungerar väl och att medarbetare har larmat om misstänkta avsteg från gällande regelverk. Stadsledningskontoret menar därför att det inte finns behov av att inrätta en mottagarfunktion i staden. Istället för att bygga upp nya funktioner bör befintliga system och funktioner användas och vid behov utvecklas.

Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen beslutar att besvara skrivelsen med vad som anförs i detta tjänsteutlåtande.